

Óraterv/Foglalkozásterv – Tanulásirányítás

A pedagógus neve: Novák Ágnes

Műveltségi terület: napközi

Tantárgy/foglalkozás: tanulásirányítás

Osztály: 4. osztály

Az óra/foglalkozás témája: Hurrá, megtanultunk tanulni!- tanulásirányítás; a házi feladatok megoldása

- Matematika: Írásbeli összeadás és kivonás alkalmazásával szöveges feladat megoldása.
- Olvasás: Emese álma; Olvasókönyv 112-113. oldal; Szövegértés munkafüzet 102. oldal/2.,3.,4. feladat.
- Környezetismeret: A mezei nyúl és egy választott állat jellemzése algoritmus mentén

Az óra/foglalkozás célrendszere:

- A házi feladatok megtanulása.
- A tanuláshoz szükséges részképességek fejlesztése.
- A biztonságos önálló tanulási képesség kialakítása.
- A tanulás támogatása.
- Pozitív megerősítés.
- Nyugodt, csendes munkavégzés képességének fejlesztése.
- A helyes énkép, önismeret kialakítása, fejlesztése.
- Az olvasási, matematikai, a kommunikációs készségek fejlesztése.
- A gondolkodás, emlékezet, figyelemkoncentráció képességek fejlesztése.
- Önellenőrzés erősítése.

Az óra /foglalkozás feladatrendszere:

- A tanulási szokások alkalmazása, gyakoroltatása.
- A sorrendterv alkalmazása, gyakoroltatása.
- A tantárgyankénti időtervezés gyakoroltatása.
- A feladatokhoz szükséges tanulási technikák kiválasztása, alkalmazása.
- Az algoritmushoz köthető tanulási technikák.
- A tanulás gyakoroltatása.
- Megoldó kulcsról történő ellenőrzés gyakoroltatása.
- Az önellenőrzés alkalmazása, gyakoroltatása.

Az óra/foglalkozás didaktikai feladatai:

- motiválás
- gyakorlás
- alkalmazás
- ellenőrzés
- értékelés

Tantárgyi kapcsolatok: matematika, olvasás, környezetismeret

Dátum: 2025.április 1.

Felhasznált eszközök, források

- Szövegről szövegre
Szövegértés munkatankönyv 4. osztály; NAT 2020; Oktatási Hivatal 2022
- Szövegről szövegre
Szövegértés munkafüzet II. kötet; 4. osztály; NAT 2020; Oktatási Hivatal 2022

<https://www.youtube.com/watch?v=bNQSMTNsnUw>

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési – oktatási stratégia		
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök
2'	1. <u>Előkészítés</u> <u>Tanulók tevékenysége:</u> - A tanuláshoz szükséges eszközök előkészítése-zenére, önállóan. - A padrend kialakítása. - Önellenzés. <u>Pedagógus tevékenysége:</u> - Tájékozódás a házi feladatról. - A tanuláshoz szükséges feltételek megteremtése: szellőztetés, világítás. - A tanuláshoz való előkészítés megfigyelése, ellenőrzése.	tevékenykedtetés	frontális egyéni	laptop-zene leckeüzet, íróeszköz matematika üzet, olvasókönyv, olvasás munkaüzet, környezetismeret üzet
8'	2. <u>Ráhangoló, motiváló, fejlesztő játék</u> <u>Tanítási tartalmat támogató játék</u> (matematika) 1. Páros légycsapó Két tanuló kiáll a dobogóra, arccal az osztály felé, kezükben 1-1 légycsapó. A tanító felrak a táblára három legyet, melyeken háromjegyű számok vannak, ezeket a két játékos nem látja. (1. sz. melléklet)	megbeszélés tevékenykedtetés szemléltetés játék	páros egyéni	legyek légycsapó

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési – oktatási stratégia		
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök
	➤ A tanító mond egy műveletet, jelzésre megfordulnak és azt a legyet kell a légycsapóval lecsapni, amelyik a hallott művelet eredménye. Az marad játékban, aki gyorsabban csapta le a helyes megoldással rendelkező legyet. A játékban maradt tanuló választ maga mellé egy játékosársat és hasonlóképpen folytatódik a játék. <u>Fejlesztési területek:</u> vizuális észlelés, auditív észlelés, beszédészlelés, gondolkodás, számolási készség, figyelem, figyelem megosztása, auditív emlékezet	játék szemléltetés tevékenykedtetés	páros egyéni	legyek légycsapó

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési – oktatási stratégia		
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök
	2. Mi lesz környezetismeretből a feladat? (1 gyerek saját szavaival megfogalmazza: <i>A mezei nyúl és egy választott állat jellemzése, bemutatása a tanult algoritmus mentén.</i>) (3. sz. melléklet) <i>Figyelem felhívása, hogy tanulási idő vége felé kérdezem a környezetismeret szóbeli feladatot.</i>	megbeszélés tevékenykedtetés magyarázat	frontális egyéni	környezetismeret füzet
	3. Nyissátok ki a <u>matematika</u> házi feladatot! (<i>Beragasztott feladat a matematika füzetben.</i>) (4. sz. melléklet) Milyen típusú feladatokat lesz? (szöveges feladat) - Olvassa el a feladatot mindenki magában! - Mire kell majd figyelni? Fogalmazz meg jó tanácsot a társaidnak! - Melyek a szöveges feladat megoldásának lépései? (Interaktív táblán megjelennek a lépések, melyeket a gyerekek sorolnak.)	megbeszélés tevékenykedtetés magyarázat szemléltetés	frontális egyéni	matematika füzet

Szöveges feladat megoldási menete

1. Olvasd el a feladatot!
2. Gyűjtsd ki az adatokat!
3. Készíts tervet! (Rajzolhatsz is!)
4. Írj számfeladatot/ nyitott mondatot!
5. Számolj!
6. Ellenőrizd a számolás helyességét!
7. Olvasd el újra a kérdést!
8. Írj választ, felelj a szöveges feladat kérdésére!

A tanuláshoz szükséges technikák kiválasztása

A szöveges feladat lépéseinek betartásán kívül milyen tanulási technikákat szükséges alkalmaznotok a kapott házi feladatokhoz? Mi kerüljön a táblára?

A tanuláshoz szükséges tanulási technikákat a tanulók teszik fel a táblára.

Idő	A foglalkozás menete			Nevelési – oktatási stratégia															
				Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök													
	<table><tr><td>Tantárgyi sorrend</td><td>Tantárgyon belüli sorrend:</td><td>Mindig ellenőrizd saját munkádat!</td></tr><tr><td>könnyű</td><td>szóbeli-</td><td></td></tr><tr><td>nehéz</td><td>írásbeli</td><td></td></tr><tr><td>könnyű</td><td></td><td></td></tr></table>			Tantárgyi sorrend	Tantárgyon belüli sorrend:	Mindig ellenőrizd saját munkádat!	könnyű	szóbeli-		nehéz	írásbeli		könnyű			megbeszélés szemléltetés tevékenykedtetés	frontális egyéni	applikációk, táblaképek	
Tantárgyi sorrend	Tantárgyon belüli sorrend:	Mindig ellenőrizd saját munkádat!																	
könnyű	szóbeli-																		
nehéz	írásbeli																		
könnyű																			
	<table><tr><td><u>Füzetvezetés:</u></td><td>Tervezz sorrendet és időt!</td><td>Csönd Padrend Egymás segítése</td><td>Az idegen nyelvvel minden nap 10-15 percet foglalkozni kell!</td></tr><tr><td>olvasható</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>tiszta</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>rendezett</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>			<u>Füzetvezetés:</u>	Tervezz sorrendet és időt!	Csönd Padrend Egymás segítése	Az idegen nyelvvel minden nap 10-15 percet foglalkozni kell!	olvasható				tiszta				rendezett			
<u>Füzetvezetés:</u>	Tervezz sorrendet és időt!	Csönd Padrend Egymás segítése	Az idegen nyelvvel minden nap 10-15 percet foglalkozni kell!																
olvasható																			
tiszta																			
rendezett																			

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési – oktatási stratégia		
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök
2'	1. sorrend-és időterv önálló tervezése, rögzítése a leckeüzetbe 2. ellenőrzés módjának megbeszélése: <u>olvasás</u>: tanítói megoldó kulcs alapján (5. sz.melléklet) <u>matematika</u>: tanítói ellenőrzés <u>környezetismeret</u>: tanulási idő vége felé szóbeli felelet 3. Az elkészült házi feladatok utáni időkitöltők lehetőségeinek megbeszélése 4. kezdési idő leckeüzetbe rögzítése 5. csoportok figyelés	megbeszélés tevékenykedtetés	frontális egyéni	leckeüzet
22'	3. Önálló munka <u>Tanulók tevékenysége:</u> - A tanulási kezdőidő lejegyzése. - A feladatok önálló megoldása a megbeszéltek szerint. - A pedagógus és a tanulók tevékenysége: <u>Pedagógus tevékenysége:</u> - Az önálló munka alatt folyamatos ellenőrzés, segítségadás. - Egyéni/kiscsoportos megsegítések szükség szerint.	tevékenykedtetés	egyéni	leckeüzet, matematika füzet, olvasókönyv, szövegértés munkafüzet, íróeszközök

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési – oktatási stratégia		
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök
	4. Ellenőrzés, értékelés <u>Tanulók tevékenysége:</u> - A tanulók önellenőrzése. - Megoldókulcsról történő ellenőrzés az olvasás házi feladatnál, szükség esetén javítás. - Padrend fenntartása a tanulás alatt. - Tanulási technikák alkalmazása, különös tekintettel az algoritmusokra.	megbeszélés	frontális egyéni	olvasás házi feladat megoldásai az ellenőrzéshez csapatonként az asztalra
	- Tanulás végét jelző zene= padrend kialakítása, feladatának befejezése. <u>Pedagógus tevékenysége</u> Az írásbeli munkák folyamatos javítása, ellenőrzése kiemelt figyelemmel az algoritmus betartására. <u>Értékelési szempontok:</u> - Padrend értékelése. - Sorrend tartása, önellenőrzés, tanulási technikák betartása, megvalósulása, az algoritmus alkalmazásának sikere. - Megoldó kulcsról történő ellenőrzés tapasztalatai.	megbeszélés szemléltetés tevékenykedtetés	frontális egyéni páros	leckefüzet táblakép

Idő	A foglalkozás menete	Nevelési – oktatási stratégia		
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök
6'	Híradó vagy Telefonhívás A környezetismeret tananyag híradó drámajátékban való ismertetése vagy pedig telefonhívás szituációban megjelenítve, előadva. (A tanuló választhat, melyik formában szeretné.) A hallottak értékelése: tanulók és tanító által.	játék szemléltetés	egyéni	Tv készülék kerete laptop-Híradó zenéje régi vezetékes telefon
2'	- Tanulói önreflexió (választás alapján befejezik a mondatot) „Jól tudtam tanulni, mert...” „Nehézséget okozott...” „Legközelebb...” (6. sz. melléklet) - A csoport egészének értékelése magatartás, feladattartás, feladatmegoldás, tanulási technikák betartása, munkafegyelem szempontjából. - Személyre szabott értékelés	tevékenykedtetés szemléltetés	egyéni	tanulói önreflexió mondatai az interaktív táblán kivetítve
3'	5. Lezárás, levezető játék Páros pohárdal A színes műanyag poharak segítségével tanítói jelzésre és a zene indítására elkezdik a tanulók a megtanult páros pohárdalt (ritmus sorozatot). https://www.youtube.com/watch?v=bNQSMTNsnUw	játék tevékenykedtetés szemléltetés	páros egyéni	színes műanyag poharak laptop-zene

MELLÉKLETEK

1.sz.melléklet

Emese álma

Valamikor réges-régen élt a kék vizű tó mellett – a magyarok régi hazájában –, egy öreg ember. Ögyek volt a neve, a feleségét Emesének hívták.

Egyszer Emese elaludt a sátrában, és igen szépet álmodott. Azt álmodta, hogy leszállott fejére egy turulmadár, a csőrével megérintette szépen, gyöngéden az ajkát. Abban a pillanatban ezüstpatak eredt meg az Emese kebléből, de olyan szép patak, hogy gyönyörűség volt nézni. Az ezüstpatak folyt... folyt... nőttön-nőtt, ide-oda kígyózott. Végre valóságos folyam lett belőle. Mind arra folyt, merre a nap nyugszik le... Ezt álmodta Emese. Egy öreg, fehér szakállú ember eljött Ögyekhez, mintha csak az Isten küldötte volna. Emese elmondta az álmát. Kérte, hogy fejtse meg neki, mit jelent. Hát az öregember nagyon csodálatos dolgokat mondott.

– Azt jelenti az álmod, édes leányom – mondá a bölcs öregember –, hogy neked egy fiacskád fog születni. Az fölkerelkedik a magyarokkal, s mint az ezüst-

patak, megy napnyugat felé. Azért megy, hogy Új hazát keressen a magyaroknak. Az Új haza szebb lesz, mint ez a mostani. A patakból folyam lett, úgy álmodtad, leányom. A kis magyar seregből pedig, mire az Új hazába ér a fiad, erős, nagy nemzet lesz...

Áldjon meg az Isten téged ezért a szép álomért!

...Emese csaknem sírt örömében, amint ezeket a szavakat hallotta. És az öregember igazat beszélt. Emesének fia született, s ezt a fiút elnevezték Álmosnak. Szép, bátor fiú volt, erős vitéz lett belőle. Mikor férfiúkort ért el, összegyűjtötte a magyarokat, s ezt mondta nekik:

Halljátok, magyarok! Minket a jó Isten nem arra teremtett, hogy örökké csak halásszunk és vadásszunk. Mi erősek vagyunk. Nekünk van kardunk, nyilunk, van paripánk, és van bátorság a szívünkben. Induljunk el Új hazát keresni! Ne féljünk senkitől! Addig megyünk napnyugat felé, amíg a legeslegszebb országot megtaláljuk. Ott szépen megtelepedünk, s jaj annak, aki reánk támad!

Tetszett ez a beszéd a magyar vitézeknek. Százan, de ezren is kiáltozták: Vezess, Álmos, te légy a mi vezérünk!

Így történt, hogy a magyarok lóra ültek, s elindultak a kék vizű tó partjától napnyugat felé. Új hazát akartak keresni, s az új hazában hősök akartak lenni. Ha a kis ezüstpatakból nagy folyam lett, miért ne lehetne a magyarokból majd híres, nagy nemzet?

Álmos vezette őket országokon át, hol erős várak és városok, büszke királyok és fejedelmek voltak.

A büszke királyok kicsúfolták a magyarokat. Meg is támadták, hogy visszakergessék őket oda, ahonnan jöttek. Csakhogy nem kergették ám vissza. Erős legények voltak a magyarok, s a büszke királyok elvesztek a csatákban. A magyarok pedig nem foglalták el az országukat, hanem mentek tovább napnyugat felé. Még szebb országot, a legeslegszebbet keressék meg.

Évek teltek, évek múltak. Álmos haja is megfehéredett, de az új hazát még nem találták meg.

– Addig nem halok meg, amíg azt a Szép hazát nem látom!– mondogatta Álmos.

Volt pedig Álmosnak egy hős fia. Árpádnak hívták. Ebben a fiúban telt Álmosnak a legnagyobb gyönyörűsége. A csatában mindig elől harcolt, akire lesújtott a kardjával, az többé nem kelt fel a földről. Szerették is Árpádot a magyarok.

Mikor Álmos már kiöregedett a harcból, Árpádot tették meg vezérnek. Föl-emelték őt a pajzsukra, és körülhordozták. A hét főember között úgy tették a legfőbb emberré. De ez még nem volt elég. Előhoztak egy aranyserleget, s azt egy kőoltárra tették. Aztán a főemberek karddal meghasították a karjukat. A kiömlő piros vért belecsorgatták az aranyserlegbe mind a heten. A hetedik pedig maga Árpád volt.

2. Állítsd előfordulásuk sorrendjébe Emese álmának eseményeit!

___ csőrével megérintette	___ az ezüstpatak folyt, nőttön-nőtt
___ igen szépet álmodott	___ Emese elaludt a sátrában
___ ezüstpatak eredt meg kebléből	___ leszállott fejére egy turulmadár
___ arra folyt, merre a nap nyugszik	___ folyam lett belőle

3. Döntsd el, igaz vagy hamis az állítás az álomfejtésre! Jelöld a megfelelő szó bekarikázásával!

Egy fehér szakállú, ősz öregember fejt meg az álmot.	igaz hamis
Ögyek megkérte, fejtse meg Emese álmát.	igaz hamis
Emesének kislánya fog születni.	igaz hamis
A fiú fölkerelkedik a magyarokkal, elindul napnyugat felé.	igaz hamis
Új hazát keres a hunoknak.	igaz hamis
Az Új haza szebb lesz, mint ez a mostani.	igaz hamis
Mire az Új hazába érnek, erős, nagy nemzetté válnak.	igaz hamis

4. Húzd alá a mondatokba illő szót!

- Az öregember hamisat / lehetetlent / igazat beszélt.
- Emese fiát Attilának / Álmosnak / Ögyeknek nevezték el.
- Szép, bátor fiú volt, erős vitéz / halász / vadász lett belőle.
- Férfiúkorba lépve összegyűjtötte a(z) hunokat / magyarokat / idegeneket.
- Felszólította népét, induljanak északnak / délnek / nyugatnak új hazát keresni.
- Megtalálják maguknak a legeslegszebb várost / országot / falut.
- A nép vezérnek Álmost / Attilát / Ögyeket választotta.

3.sz. melléklet

Környezetismeret szóbeli tanulás algoritmus mentén

ÉLŐHELYE TESTFELÉPÍTÉSE

- kültakaró
- testének alakja, végtagjai
- különös ismertetőjegy

TÁPLÁLKOZÁSA SZAPORODÁSA

4. sz. melléklet

A három testvér bélyeget gyűjt. A legidősebbnek már 1227 van, a középsőnek pedig 2198. A legkisebb annyit gyűjtött, mint a két bátyja közti különbség. Hány bélyegük van összesen?

5. sz.melléklet

2. Állítsd előfordulásuk sorrendjébe Emese álmának eseményeit!

<u>4.</u> csőrével megérintette	<u>6.</u> az ezüstpatak folyt, nőttön-nőtt
<u>2.</u> igen szépet álmodott	<u>1.</u> Emese elaludt a sátrában
<u>5.</u> ezüstpatak eredt meg kebléből	<u>3.</u> leszállott fejére egy turulmadár
<u>8.</u> arra folyt, merre a nap nyugszik	<u>7.</u> folyam lett belőle

3. Döntsd el, igaz vagy hamis az állítás az álomfejtésre! Jelöld a megfelelő szó bekarikázásával!

Egy fehér szakállú, ősz öregember fejti meg az álmot.	☒ igaz ☐ hamis
Ögyek megkérte, fejtse meg Emese álmát.	igaz ☒ hamis
Emesének kislánya fog születni.	igaz ☒ hamis
A fiú fölkerelkedik a magyarokkal, elindul napnyugat felé.	☒ igaz ☐ hamis
Új hazát keres a hunoknak.	igaz ☒ hamis
Az Új haza szebb lesz, mint ez a mostani.	☒ igaz ☐ hamis
Mire az Új hazába érnek, erős, nagy nemzetté válnak.	☒ igaz ☐ hamis

4. Húzd alá a mondatokba illő szót!

- Az öregember hamisat / lehetetlent / igazat beszélt.
- Emese fiát Attilának / Álmosnak / Ögyeknek nevezték el.
- Szép, bátor fiú volt, erős vitéz / halász / vadász lett belőle.
- Férfiúkorba lépve összegyűjtötte a(z) hunokat / magyarokat / idegeneket.
- Felszólította népét, induljanak északnak / délnek / nyugatnak új hazát keresni.
- Megtalálják maguknak a legeslegszebb várost / országot / falut.
- A nép vezérnek Álmost / Attilát / Ögyeket választotta.

- Jól tudtam tanulni,
mert...
- Nehézséget okozott...
- Legközelebb...